

TORBA YASADAKİ İŞ HUKUKU VE SOSYAL GÜVENLİK UYGULAMALARI

TORBA YASADAKİ İŞ HUKUKU VE SOSYAL GÜVENLİK UYGULAMALARI

Dr. Resul KURT
E. SGK Başmüfettişi
Sosyal Güvenlik Danışmanı

www.kkdanismanlik.com
rk@kkdanismanlik.com

➤ Yapılandırmanın kapsamı

- **2010 yılı Kasım ayı ve önceki aylara ilişkin;**
- - *Sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,*
- - *İlgili mevzuatına göre ödenmesi imkanı ortadan kalkmamış isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi,*
- - *Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı,*
- - *Sosyal Güvenlik Destek Primi,*

➤ Yapılandırmanın kapsamı

- *30/11/2010 tarihine kadar bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin eksik işçilik tutarı*
- *30/11/2010 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları,*

➤ Yapılandırmanın kapsamı

- *31/12/2010 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin idari para cezası*
- *31/12/2010 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin idari para cezası asılları,*
- *Yeniden yapılandırma kapsamına girmektedir.*

➤ Yapılandırmanın kapsamı

Bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden 6111 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilecek.

- *Bu kapsama giren alacakların; asıllarının 6111 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödenmiş olmasına rağmen, fer'ilerinin bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olduğu durumlarda, aslı ödenmiş fer'i alacağın % 40'ının bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde kalan % 60'ının tahsilinden vazgeçilir.*

• *SİLİNECEK TUTARLAR*

- - Bu madde kapsamındaki prim ve diğer alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının,
- - Kesinleştiği halde ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının % 50'sinin,
- - İdari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının,
- - Aslı ödenmiş fer'i alacağın % 60'ının,
- tahsilinden vazgeçilecek.

➤ İhtilaflı idari para cezası

- *31/12/2010 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin kesinleşmemiş (İhtilaflı) idari para cezası*
- *31/12/2010 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin kesinleşmemiş (İhtilaflı) idari para cezası,*
- *Yeniden yapılandırma kapsamına girmektedir.*

➤ İhtilafli idari para cezası

•6111 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar tahakkuk ettiği halde dava safhasında veya dava açma süresi sona ermemiş olan idari para cezası asıllarının idari para cezası asıllarının kalan % 75'i ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilecek.

•Madde kapsamına giren alacakların tahakkuk ettiği tarih itibarıyla başvuru süresinin onbeş günden az kaldığı hallerde, başvuru süresi tahakkuk tarihinden itibaren onbeş gün olarak uygulanacak.

•- *30/11/2010 tarihine kadar bitirilmiş ancak işverene tebliğ edilememiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin eksik işçilik tutarı*

•*30/11/2010 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş, ancak Kurumca resen tahakkuk ettirilerek işverene tebliğ edilememiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları,*

•*Yeniden yapılandırma kapsamına girmektedir. Bu alacaklara gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak güncellenecektir.*

➤ Sosyal güvenlik borç yapılandırma anlaşmalarının ihyası

- *5763 ve 5797 sayılı Kanunlara göre Sosyal güvenlik borçları yapılandırılan ancak yeniden yapılandırma haklarını kaybetmiş olanlar*
- *Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçları 5763 sayılı Kanuna göre 5510 sayılı Kanunun geçici 24 üncü veya 5797 sayılı Kanuna göre geçici 25 inci maddeleri uyarınca yeniden yapılandırılan ancak taksit ödeme yükümlülüklerini yerine getirmemiş olmaları nedeniyle yeniden yapılandırma haklarını kaybetmiş olanlardan,*

➤ Sosyal güvenlik borç yapılandırma anlaşmalarının ihyası

- **5763 ve 5797 sayılı Kanunlara göre Sosyal güvenlik borçları yapılandırılan ancak yeniden yapılandırma haklarını kaybetmiş olanlar**
- - Yapılandırmaları oniki taksite kadar yapılmış olanların, ödenmemiş taksit sayısı dörtten fazla olmayanların;
- - Yapılandırmaları yirmidört taksite kadar yapılmış olanların, ödenmemiş taksit sayısı sekizden fazla olmayanların;
- 6111 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar yazılı olarak başvurmaları halinde, bozulmuş olan yeniden yapılandırma anlaşmaları anılan Kanun hükümleri uyarınca yapılmış olan başvuru tarihi ve taksitlendirme süresi dikkate alınarak ihya edilecek.

➤ Sosyal güvenlik borç yapılandırma anlaşmalarının ihyası

- *Yeniden yapılandırma anlaşmaları ihya edilen borçluların, yeniden yapılandırma anlaşmalarının bozulduğu tarihten sonra bu borçları için 6111 Kanunun yayımlandığı tarihe kadar yapmış oldukları ödemeler, anılan Kanun hükümlerine göre mahsup edilir.*

➤ Sosyal güvenlik borç yapılandırma anlaşmalarının ihyası

• İhya veya mahsup işlemleri sonucunda süresi içinde ödenmediği veya eksik ödendiği anlaşılan taksit tutarlarının tamamının, ödeme süresinin sona erdiği tarihten ödemenin yapılacağı tarihe kadar her ay için DİBS aylık ortalama faiz oranına bir puan eklenmek suretiyle bulunacak faiz oranının bileşik bazda uygulanması sonucunda hesaplanacak faiz tutarıyla birlikte bu maddeye göre yapılan başvuru tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna kadar ödenmesi halinde ilgili Kanunda öngörülen yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanılacak. Belirtilen bu ödeme yükümlülüklerinin söz konusu üç aylık süre içinde tam olarak yerine getirilmemesi halinde yeniden yapılandırma hakkı kaybedilir ve yapılandırma işlemleri iptal edilir.

➤ Sigortalılık süreleri durdurulanların ihya prim borçları

•*Bağ-Kur ve Tarım Bağ-Kur Kanunlarına göre tescilleri yapıldığı halde prim borçları nedeniyle ilgili kanunları uyarınca sigortalılık süreleri durdurulmuş ve sigortalılık süreleri ihya edilmemiş olanların kendileri veya hak sahipleri, 6111 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar durdurulan sigortalılık sürelerini ihya edebileceklerdir.*

•*Yapacakları yazılı başvuruda durdurulan bu sigortalılık süreleri için ödeyecekleri prim tutarının, sigortalılık süreleri durdurulmamış gibi değerlendirilerek 6111 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanmasını talep edebilirler.*

➤ Sigortalılık süreleri durdurulanların ihya prim borçları

•***Sigortalılık süreleri durdurulanların ihya prim borçları***

•*Borç tutarının Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.*

•*Bu şekilde hesaplanan prim borç tutarının tamamı bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen beşinci ayın sonuna kadar ödendiği takdirde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Bu maddede belirtilen süre içinde hesaplanan borç tutarının tamamının ödenmemesi halinde ihya işlemi geçerli sayılmaz ve bu madde kapsamında ödenmiş olan tutarlar ilgilinin bu madde kapsamı haricinde başkaca prim borcunun bulunmaması kaydıyla faizsiz olarak iade edilir.*

- İşveren ve üçüncü şahıslardan olan rücu alacakları
- İşverenlerin ve üçüncü şahısların, iş kazası ve meslek hastalığı, malullük, adi malullük ve ölüm halleri ile genel sağlık sigortalısına ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere yönelik fiiller nedeniyle ödemekle yükümlü buldukları her türlü borçları ile bu borçlara kanuni faiz uygulanan sürenin başlangıcından yapılandırma Kanununun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, yapılandırma Kanununda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde bu borçlara uygulanan kanuni faizin tahsilinden vazgeçilecektir.

➤ Kurum tarafından fazla veya yersiz ödenen aylıkların tahsili

• Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından fazla veya yersiz olarak ödendiği tespit edilen ve 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı, 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı, 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanunların mülga hükümleri ve 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesi gereğince tahsil edilmesi gereken gelir ve aylıklara ilişkin borç asılları ile bu borçlara kanuni faiz uygulanan sürenin başlangıcından bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar geçen süre için TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi halinde bu borçlara uygulanan kanuni faizin tahsilinden vazgeçilir.

➤ Bağ-Kur sağlık yardımı

• *Bağ-Kur sigortalıları borçlarını yapılandırmaları halinde sağlık yardımı alabilecek*

• *5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bulunan sigortalılar, bu Kanun kapsamındaki borçlarını yapılandırmaları halinde, yapılandırılan borç haricinde altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçlarının bulunmaması veya altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçları bulunmakla birlikte bu borçlarını ilgili kanunlara göre taksitlendirmiş veya yapılandırmış olup ödeme yükümlülüklerini de yerine getiriyor olmaları kaydıyla, bu Kanuna göre yapılandırılan borçlarının bir taksitini tam olarak ödemelerinden itibaren hak sahipleri de dâhil genel sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılır.*

- ***Kapanan işyerlerinin 50 TL'ye kadar olan borçları silinecek***
- *5510 sayılı Kanun kapsamından çıkarılan işyerlerine ilişkin olup işyerine ait borcun tamamının ödeme süresi 31/12/2010 veya önceki bir tarihe ilişkin olduğu halde ödenmemiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ve idari para cezası asılları toplamı 50 Türk Lirasını aşmayan alacaklar ile tutarına bakılmaksızın bu alacaklara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'ilerinin ve aslı ödenmiş olan fer'i alacaklardan tutarı 100 Türk Lirasını aşmayanların tahsilinden vazgeçilir.*

- **Başvuru ve ödeme süresi ile şekli**
- 6111 sy. Kanunun ilgili bölümlerindeki başvuru ve ödeme süresine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların;
- Bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar ilgili idareye başvuruda bulunmaları,
- Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların **ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami onsekiz eşit taksitte ödemeleri,**
- şarttır. Bu Kanuna göre ödenecek taksitlerin ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması halinde süre tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter.

- *6111 sayılı Kanun hükümlerine göre hesaplanan tutarın;*
- *- İlk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi halinde, bu tutara bu Kanunun yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.*
- *- Taksitle ödenmek istenmesi halinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla, borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, oniki veya onsekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.*

- *Taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;*
- *1) Altı eşit taksit için (1,05),*
- *2) Dokuz eşit taksit için (1,07),*
- *3) Oniki eşit taksit için (1,10),*
- *4) Onsekiz eşit taksit için (1,15),*
- *katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. 6111 sy. Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması halinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.*

- **KREDİ KARTIYLA ÖDEME**
- Maliye Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumuna bağılı tahsil dairelerine bu Kanun kapsamında ödenecek olan alacakların 6183 sayılı Kanununun 41 inci maddesine göre kredi kartı kullanılmak suretiyle ödenmesi uygun görüldüğü takdirde, ödemeye aracılık yapan bankalarca, kart kullanıcılarına kredi kartı işlemine konu borç tutarının, taksitler halinde yansıtılması ve taksit ödeme aylarında hesaplarına borç kaydedilmesi koşuluyla, bu ödemeler için ödeme tarihi olarak kredi kartının kullanıldığı gün esas alınır ve borçluya tahsilatın yapıldığını gösterir makbuz verilir.

- **Süresinde ödenmeyen taksitler**
- *6111 sayılı Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerden; bir takvim yılında iki veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesine göre her ay için ayrı ayrı uygulanmak üzere % 1,40 oranında belirlenen gecikme zammı oranı üzerinden hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla 6111 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanır.*

- **Süresinde ödenmeyen taksitler**
- *Süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya **bir takvim yılında ikiden fazla** taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir. Bu hüküm her bir madde ve alacaklı idareler açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır.*

- **Süresinde ödenmeyen taksitler**
- *Yapılandırılan ve ödenmesi gereken taksitlerden birinin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının bu fıkra hükümlerine göre izleyen taksit ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanır.*
- *Vadesinde ödenmesi öngörülen alacakların veya taksit tutarının % 10'unu aşmamak şartıyla 5 liraya (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.*

- **6183 SAYILI KANUNA GÖRE TAKSİT ÖDEYENLER**
- *5458 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılandırmaları devam edenler hariç olmak üzere, 6111 sayılı Kanun kapsamına giren alacakların, Kanunun yayımlandığı tarihten önce 6183 sayılı Kanun ve diğer kanunlar uyarınca tecil edilip de tecil şartlarına uygun olarak ödenmekte olanlarından, kalan taksit tutarları için borçlular, talep etmeleri halinde bu Kanun hükümlerinden yararlanabilirler.*
- *Bu takdirde tecil şartlarına uygun olarak ödenen taksit tutarları için tecil hükümleri geçerli sayılır. Bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için sadece ilgili kanunun öngördüğü faiz uygulanır. Kalan taksit tutarları vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir ve bu alacaklar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanır.*

- ***Diğer hükümler***

- *6111 sayılı Kanundan yararlanılarak süresinde ödenen alacaklara, bu Kanunda yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanunun yayımlandığı tarihten sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme cezası gibi fer'i amme alacağı hesaplanmaz.*
- *6111 sayılı Kanuna göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.*
- *6111 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve ilgili maddeler uyarınca dava açmamaları veya açılan davalardan vazgeçmeleri gereken borçluların, bu Kanun hükümlerinden yararlanabilmeleri için ilgili maddelerde belirlenen başvuru sürelerinde, yazılı olarak bu iradelerini belirtmeleri şarttır.*

- **DAVADAN VAZGEÇİLECEK**
- *Davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili tahsil dairesine verilir ve bu dilekçelerin tahsil dairelerine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir. Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsili gerektiği halde tahakkuku diğer kamu idarelerince yapılan alacaklara ilişkin ilgili kamu idaresi aleyhine açılmış davalardan vazgeçme dilekçelerinin verileceği idari mercii belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.*
- *6111 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz ve bu kararlar ile idare aleyhine hükmedilmiş yargılama giderleri ve vekâlet ücreti bulunması halinde bunlar talep edilemez.*

- ***Tarımsal faaliyette bulunanların sigortalılık statüsü***
- ***Tarımsal faaliyette bulunanların sigortalılık statüsünden kaynaklanan prim borç yapılandırmalarında; bu Kanununun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasındaki (bir takvim yılında iki veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi) hakları saklı kalmak üzere, 6111 sayılı Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin, taksitlendirme süresini (son taksiti) takip eden ayın sonu aşılmamak kaydıyla ait oldukları yılın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen her ay için ayrı ayrı uygulanmak üzere % 1,40 oranında belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde bu Kanun hükümlerinden yararlanır.***

- ***Diğer hükümler***
- *6111 sayılı Kanunun ilgili maddelerinde faiz, gecikme faizi, gecikme zammı, gecikme cezası, cezai faiz gibi fer'i alacaklar yerine TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanması öngörülen tutarın tespitinde, TEFE/ÜFE aylık değişim oranlarının belirlenmediği dönemler için alacağa ilgili dönemde uygulanan fer'i alacağın hesaplanmasına esas alınan oranın yarısı dikkate alınır. Bu Kanun hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu Kanunun yayımlandığı ay için uygulanması gereken ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu Kanunun yayımlandığı tarihten bir önceki ay için belirlenen ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.*

- ***İade edilmeyecek alacaklar***
- *6111 sayılı Kanun kapsamına giren alacaklara karşılık 6111 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihten önce tahsil edilmiş olan tutarlar, (Bağ-Kur ve Tarım Bağ-Kur prim borçları nedeniyle sigortalılık süreleri durdurulmuş olanların kendileri veya hak sahiplerince sigortalılık sürelerinin ihya edilmesi hariç olmak üzere) 6111 sayılı Kanun kapsamında tahsil edilen tutarlar ile 6111 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında yapılan tecile ilişkin olarak 6183 sayılı Kanun veya diğer kanunlar uyarınca ödenen faizlerin 6111 sayılı Kanun hükümlerine dayanılarak red ve iadesi yapılmaz.*

- ***İade edilmeyecek alacaklar***
- *Ancak, bu Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında olup dava konusu edilen tarhiyatlara karşılık bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce ödeme yapılmış olması halinde, ödenen bu tutarlar, vergi mahkemesinde esasa ilişkin olarak hiç karar verilmemiş veya verilen kararın bozulması nedeniyle yeniden karar verilmek üzere mahkemesine iade edilmiş davalara konu alacaklar için bu maddeden yararlanılmak üzere yapılan başvurular ile vergi mahkemesince verilmiş terkin kararları üzerine red ve iade edilebilir.*

- **Çıracak ve Stajyer Öğrenciler**
- *3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirtilen aday çıracak, çıracak ve işletmelerde meslekî eğitim gören öğrenciler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası uygulanacaktır.*
- *Meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa göre kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı, aylık asgari ücretten fazla olmayanlar hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası uygulanır.*
- *Çıracak ve bu öğrenciler 4/a kapsamında sigortalı sayılırlar ve bunlardan bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar hakkında ayrıca genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır.*

- ***İş-Kur Kursiyerleri***
- *Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler, 4/a bendi kapsamında sigortalı sayılırlar ve bunlar hakkında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası ile bunlardan bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar hakkında ayrıca genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır.*

- *Sosyal Güvenlik Sözleşmesi Olmayan Ülkelerde İş Üstlenen İşverenlerce Yurt Dışındaki İşyerlerinde Çalıştırılmak Üzere Götürülen Türk İşçileri*
- *Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri 4/a bendi kapsamında sigortalı sayılır ve bunlar hakkında kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır. Bu sigortalıların uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmak istemeleri halinde, 50 nci maddenin ikinci fıkrasındaki Türkiye 'de yasal olarak ikamet etme şartı ile diğer şartlar aranmaksızın haklarında isteğe bağlı sigorta hükümleri uygulanır.*

- *Sosyal Güvenlik Sözleşmesi Olmayan Ülkelerde İş Üstlenen İşverenlerce Yurt Dışındaki İşyerlerinde Çalıştırılmak Üzere Götürülen Türk İşçileri*
- *Bu kapsamda, isteğe bağlı sigorta hükümlerinden yararlananlardan ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmaz. Torba kanun öncesi bu durumdaki işçilerin isteğe bağlı sigorta primleri 4/b yani Bağ-Kur kapsamında sayılmakta iken torba kanunla yapılan bu kapsamda yurt dışındaki işyerlerinde çalışan sigortalıların, bu sürede ödedikleri isteğe bağlı sigorta primleri 4/a bendi kapsamında sigortalılık sayılacak.*

- ***Kısmi Süreli Çalışanlar Eksik Günleri Borçlanabilecek***
- *Bu hükmün yürürlüğe girdiği tarihten sonraki sürelerle ilişkin olmak üzere, 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışan sigortalıların, kısmi süreli çalıştıkları aylara ait eksik süreleri borçlanma hakkı olacak. Bu kapsamda borçlanılacak sürelerle ilişkin genel sağlık sigortası primlerinin ödenmiş olması halinde, genel sağlık sigortası primi ödenmiş bu sürelerle ilişkin borçlanma tutarı % 20 oranı üzerinden hesaplanacak ve bu borçlanma süreleri 4/a yani SSK kapsamında kabul edilecek.*

- ***Kısmi Süreli Çalışanların isteğe bağlı primi 4/a'ya sayılacak***
- *Ay içerisinde 30 günden az çalışan veya 80 inci madde uyarınca prim ödeme gün sayısı, ay içindeki toplam çalışma saatinin 4857 sayılı Kanuna göre belirlenen günlük normal çalışma saatine bölünmesi suretiyle hesaplanan sigortalıların aynı ay içerisinde isteğe bağlı sigortaya prim ödemeleri halinde, primi ödenen süreler zorunlu sigortalılığa ilişkin prim ödeme gün sayısına otuz günü geçmemek üzere eklenir ve eklenen bu süreler, **4 / (a) bendi kapsamında** sigortalılık süresi olarak kabul edilir.*
- *İsteğe bağlı sigorta primi ödenmiş süreler, malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası hükümlerinin uygulamasında dikkate alınır ve **söz konusu süreler, bu maddenin üçüncü fıkrası hükmü saklı olmak üzere 4/ b bendi kapsamında** sigortalılık süresi olarak kabul edilir.*

- **BAĞ-KUR’IULAR SSK SİGORTALISI OLABİLECEK**

- *Sigortalının SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı kapsamında sigortalılık hallerinden birden fazlasına aynı anda tabi olmasını gerektirecek şekilde çalışması halinde, öncelikle 4/c kapsamında sigortalı sayılacak. Ancak ücretli olarak SSK kapsamında ve kendi adına ve hesabına bağımsız olarak çalışması veya şirket ortaklığı nedeniyle Bağ-Kur kapsamında sigortalılık hallerinin çakışması halinde, önce başlayan sigortalılık statüsüne bakılmaksızın SSK statüsünde sigortalı sayılmalarına imkan sağlanıyor.*

- **BAĞ-KUR’IULAR SSK SİGORTALISI OLABİLECEK**
- *Yeni düzenlemeye göre, sigortalının 4/a (SSK) ve 4/b (Bağ-Kur) sigortalılık statüleri ile 4/c (Emekli Sandığı) kapsamında sigortalılık statüsüne aynı anda tabi olacak şekilde kanun kapsamına girmesi halinde öncelikle 4/c (Emekli Sandığı) kapsamında sigortalı sayılacak.*
- *Sigortalının aynı anda 4/a (SSK) ve 4/b (Bağ-Kur) kapsamında sigortalılık statülerine tabi olacak şekilde kanun kapsamına girmesi halinde ise 4/a (SSK) kapsamında sigortalı sayılacak.*
- *Bu düzenleme ile, Bağ-Kur’lular SSK'dan emekli olabilmek için son 3,5 yılda işyerlerini ve ortaklık hisselerini başkalarına devretmek zorunda kalmayacaklar. Yani, işyerini veya ortaklık hisselerini bir başkasına devretmeden ortağı olmadıkları bir başka işyerinde ücretli çalışarak SSK statüsünde sigortalı olabilecekler.*

- ***Stajyer Avukatların Genel Sağlık Sigortası***
- *19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca avukatlık stajı yapmakta olanlardan 6111 sayılı Kanuna göre genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar staj süresi ile sınırlı olmak üzere genel sağlık sigortalısı sayılacaklar. Bu şekilde genel sağlık sigortalısı sayılanların genel sağlık sigortası primleri prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının % 6'sıdır. Bu primler Türkiye Barolar Birliği tarafından ödenir.*

- ***Stajyer Avukatların Genel Sağlık Sigortası***
- *Avukatlık stajına başladıkları tarihten itibaren genel sağlık sigortalısı sayılırlar ve avukatlık stajları devam ettiği sürece genel sağlık sigortalılıkları devam eder. Bu kapsamdaki stajyerler, staja başladıkları tarihten itibaren bir ay içerisinde Türkiye Barolar Birliğince genel sağlık sigortası giriş bildirgesi ile Kuruma bildirilir.*

- *Sağlık hizmetlerinden yararlanma şartları*
- *4 / (a) bendi kapsamındaki sigortalıların 4857 sayılı İş Kanununun 56 ncı ve 74 üncü maddeleri ile diğer iş kanunlarında ücretsiz izin sayılan süreler haricinde ayrıca bir takvim yılı içerisinde toplam bir ayı aşmayan ve işverenlerince belgelendirilen ücretsiz izin sürelerinde genel sağlık sigortalılıkları devam eder.*

- ***Aylık Prime Esas Kazanç Tutarı***
- *Meslek liselerinde okumakta iken veya yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler ve 2547 sayılı Kanununun 46 nci maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar ile kursiyerlerin prime esas günlük kazançlarının hesaplanmasında prime esas günlük kazanç alt sınırı dikkate alınacak. Aday çırak, çırak ve meslekî eğitim gören öğrencilerin prime esas kazançları ilgili kanunlarında öngörüldüğü şekilde belirlenecek.*

- ***Aylık Prime Esas Kazanç Tutarı***
- *60 / (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanlar için gelir testleri Kurumca sonuçlandırılıncaya kadar prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarı prime esas asgari kazanç tutarı olarak esas alınır. Ancak gelir testi sonucu, aile içindeki gelirleri asgari ücretin altında kalan genel sağlık sigortalılarının bu sürelerde gelir testi sonucuna göre ödemeleri gereken tutarların üzerinde yaptıkları ödemeler herhangi bir faiz uygulanmaksızın iade veya mahsup edilir.*

- ***Beş Puanlık İndirimden kamu kurumları ile emekliler yararlanamıyor***
- *21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanununun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.*
- *Bu fıkra ve diğer ilgili mevzuatla sağlanan sigorta prim desteklerinin aynı dönem için birlikte uygulanması halinde, bu destek öncelikle uygulanır.*

- *16 yaş altı sigortalının SGK primi düşüyor*
- *16 yaş altı asgari ücret üzerinden ücret alanlar için torba kanun sonrasında 16 yaş üstü asgari ücret uygulanmasına gerek kalmayacak.*
- *5510 sayılı Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, sigortalıların yaşlarına uygun asgarî ücretin otuzda biri, üst sınırı ise 16 yaşından büyük sigortalıların günlük kazanç alt sınırınının 6,5 katıdır.*
- *16 yaşından küçükler için asgari ücretin işverene maliyeti 2011 yılının ilk yarısı için 16,38 TL düşecek.*

- *Kamu işçilerinin 4/a ve 4/b kapsamında çalışması*
- *Kamu idaresine ait işyerinde çalıştırılan sigortalıların iş sözleşmesinin askıda olduğu sürede 4/ (a) ve 4/(b) bentlerine tabi çalışmalarına ya da isteğe bağlı sigortalı olmaları halinde bu sigortalılar için belirtilen şekilde çalıştıkları veya isteğe bağlı sigortalı olarak prim ödedikleri sürelerle sınırlı olarak ilgili kamu idaresinden genel sağlık sigortası primi alınmayacak.*

- ***Çalışmazlık Bildirimi Girişine Para Cezası***
- *Çalışmazlık Bildiriminin beş iş gününde ve elektronik ortamda yapılmaması halinde sigortalı başına aylık asgari ücretin onda biri, hiç yapılmaması halinde ise sigortalı başına aylık asgari ücretin yarısı tutarında idari para cezası uygulanacak.*

- ***Bazı kısmi süreli çalışanların sigortalılıkları***
- *Ek Madde 6'da düzenlenen; ticari taksi, dolmuş ve benzeri nitelikteki şehir içi toplu taşıma aracı işyerleri ile Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek alanlarda kısmi süreli iş sözleşmesiyle bir veya birden fazla kişi tarafından çalıştırılan ve çalıştıkları kişi yanında ay içerisinde çalışma saati süresine göre hesaplanan çalışma gün sayısı 10 günden az olan kişilerin bildirim veya kontrol yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, her bir fiil için asgari ücret tutarında idari para cezası uygulanacak.*

- ***Kız çocuklarının GSS Yardımı***
- *Kız çocuklarının evlenme veya çalışmaya başlama gibi durum değişikliklerinin ortadan kalkması halinde anne-babalarından dolayı GSS yardımlarından yararlandırılmıyorlardı. Torba kanunla yapılan düzenleme ile Kız çocuklarının durum değişikliklerinin ortadan kalkması halinde bu kişiler tekrar ilgili kanunlarına göre bakmakla yükümlü olunan kişi sayılacak.*
- *Kısmi süreli iş sözleşmesiyle çalışanlar ile bu Kanuna göre ev hizmetlerinde ay içerisinde 30 günden az çalışan sigortalıların eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerini 30 güne tamamlama yükümlülüğü 1/1/2012 tarihinde başlayacak.*

- ***Bağ-Kur Sigortalılarının Sağlık primi***
- *Bağ-Kur kapsamında aylık almakta olanlarla 4/(b) bendi kapsamında çalışmaları nedeniyle geçici 2 nci maddeye göre aylık bağlanacaklara aylık bağlamaya esas tüm hizmetleri süresince on yıl süreyle hastalık sigortası veya sağlık sigortası veya genel sağlık sigortası primi ödemiş olanlardan, hastalık sigortası, sağlık sigortası ve genel sağlık sigortası primi kesilmiş olan süreler düşülmek kaydıyla, aylıklarının % 10'u oranında ve 10 yılı tamamlayacak süreyle genel sağlık sigortası primi kesilecek. Ancak, bu maddenin yürürlük tarihinden önce yapılan kesintiler iade edilmeyecek.*

- *SSK ve Bağ-Kur emekli aylıkları*
- *SSK ve Bağ-Kur emekli aylıkları 2011 yılı Ocak ödeme döneminden geçerli olmak üzere 1500 TL ve altında olanlar için 60 TL ve 1500 TL'nin üstünde olanlar için de yüzde 4 oranında artırılabacak.*
- *2011 yılı Temmuz ödeme döneminden geçerli olmak üzere % 4 oranında artırılarak ödenecek.*

- **Torba Kanun özürlü istihdamını artıracak mı?**
- Torba Kanunla, *“Birden fazla ilde işyerleri bulunan işverenlerin, bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, bu işyerlerinde çalışan toplam işçi sayısına göre hesaplanır.”* Hükümü getirilmekteydi. Ancak özürlülere ilişkin hükümler torba kanundan çıkartıldı.
- Eski hükümler geçerli olacaktır.

- **Deneme süresi artmıyor**
- Torba Kanunla deneme süresinde de bir değişiklik yapılması düşünülmüştü. Yasa ile *“Taraflarca iş sözleşmesine bir deneme kaydı konulduğunda; bunun süresi en çok iki, ilk defa işe girenler için en çok dört ay olabilir. İki aylık süre toplu iş sözleşmeleriyle dört aya kadar uzatılabilir.”* hükmü getirilecekti.
- Ancak bu hükümler torba kanundan çıkartıldı.

- ***Usta Öğretici Borçlanması***
- *Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında ilgili mevzuatı çerçevesinde uzman ve usta öğretici olarak çalıştırılanlar, bu durumlarını milli eğitim il veya ilçe müdürlüklerince belgelendirmeleri kaydıyla, bu maddenin yürürlük tarihinden önceki bu çalışmalarından dolayı ay içinde 30 günden eksik kalan sürelerini 41. madde esaslarına göre kendileri veya hak sahipleri borçlanabilirler. Borçlanılan bu süreler 4 / (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi sayılacak.*

- **12 Eylül Borçlanması**
- *1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu uyarınca kurulan sıkıyönetim mahkemelerinin görev alanına giren suçlar nedeniyle yakalanan veya tutuklananlardan, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yönetime el koyduğu 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren haklarında kovuşturmaya yer olmadığına veya beraatlerine karar verilenlerin, gözaltında veya tutuklulukta geçen süreleri için kendilerinin ya da hak sahiplerinin bu durumlarını belgeleyerek bu maddenin yayımı tarihinden itibaren altı ay içerisinde talepte bulunması kaydıyla, gözaltında veya tutuklulukta geçen süreleri borçlanılabilecek.*

- **12 Eylül Borçlanması**
- *Borçlanma için talep tarihinde prime esas günlük kazanç alt sınırının % 32'si üzerinden hesaplanacak primlerinin; bu durumlarından dolayı dava açıp tazminat alanların borcun tebliğ tarihinden itibaren altı ay içerisinde kendilerince veya hak sahiplerince, tazminat almamış olanların ise Hazinece ödenmesi suretiyle borçlandırılır.*
- *Bu şekilde borçlanılan süreler Kanununun 4 / (a) bendi kapsamında prim ödeme gün sayısı olarak değerlendirilir. Ancak, sigortalılık başlangıç tarihinden önceki borçlanılan süreler sigortalılık başlangıç tarihini geriye götürmez.*

- *Staj yapılacak işyerinde işçi sayısı 10 olacak*
- *10 ve daha fazla personel çalıştıran işletmeler, çalıştırdıkları personel sayısının yüzde beşinden az, yüzde onundan fazla olmamak üzere mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumu öğrencilerine beceri eğitim yaptırır. Öğrenci sayısının tespitinde kesirler tama iblağ olunur. 3308 mesleki eğitim kanununa göre staj yapılacak işyerlerindeki işçi sayısı 20'den 10'a düşürülmüştür.*

- *Mesleki eğitime katılma payı*
- Yirmi ve daha fazla personel çalıştıran ve Bakanlıkça işletmelerde mesleki eğitim kapsamına alınan, ancak, beceri eğitimi yaptırmayan işletmeler, beceri eğitimi yaptırmaları gereken her öğrenci için eğitim süresince *her ay 18 yaşını bitirenlere ödenen asgari ücretin net tutarının 1/3'ü nispetinde, yirmi ve daha fazla personel çalıştırılması halinde 2/3'ü nispetinde* Saymanlık hesabına para yatırmakla yükümlüdürler.

- **SGK Bildirgesi asılmayacak**
- 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “*ve 86 nci maddesinin altıncı fıkrasında*” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.
- Böylece aylık prim ve hizmet belgesinin Kurumca onaylanan bir nüshasını sigortalının çalıştığı işyerinde, birden ziyade işyeri olması halinde ise sigortalının çalıştığı her işyerinde ayrı ayrı olmak üzere, Kuruma verilmesi gereken sürenin son gününü takip eden günden başlanarak, müteakip belgenin verilmesi gereken sürenin sonuna kadar, sigortalılar tarafından görülebilecek bir yere asmak zorunluluğu kaldırılmıştır.

- **Ücret ve Sosyal Güvenlik**
- *Aday çırak, çırak ve işletmelerde meslek eğitimi gören öğrencilere ödenecek ücret ve bu ücretlerdeki artışlar; aday çırak veya çırağın velisi veya vasisi veya kişi reşit ise kendisi; öğrenciler için okul müdürlüğü ile işyeri sahibi arasında Bakanlıkça belirlenen esaslara göre düzenlenecek sözleşme ile tespit edilir. Ancak, işletmelerde meslek eğitimi gören örgün eğitim öğrencilerine, asgari ücretin net tutarının yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30'undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15'inden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde 30'undan aşağı ücret ödenemez. Burada önceki düzenlemede "Ancak, işletmelerde meslek eğitimi gören öğrenci, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin% 30'undan aşağı ücret ödenemez." Hükümü vardı.*

- **Ücret ve Sosyal Güvenlik**
- *Aday çırak, çırak ve öğrencinin eğitimi sırasında işyerinin kusuru halinde meydana gelecek iş kazaları ve meslek hastalıklarından işveren sorumludur.*
- *Aday çırak, çırak ve öğrencilere ödenecek ücretler her türlü vergiden müstesnadır.*
- *Aday çırak, çırak ve işletmelerde meslek eğitimi gören öğrencilere sözleşmenin akdedilmesi ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun iş kazaları ve meslek hastalıkları ile hastalık sigortaları hükümleri uygulanır. Sigorta primleri 1475 sayılı İş Kanununun 33 üncü maddesi gereğince bunların yaşına uygun asgari ücretin% 50'si üzerinden Bakanlık ve mesleki ve teknik eğitim yapan yükseköğretim kurumlarının bağlı olduğu üniversitelerin bütçesine konulan ödenekle karşılanır.*

- *İşsizlik sigortasının amaç ve kapsamı ile yetkili, görevli ve sorumlu kuruluşlar*
- *Bu Kanun, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile ikinci fıkrası kapsamında olanlardan bir hizmet akdine dayalı olarak çalışan sigortalıları, 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışanlardan 5510 sayılı Kanunun 52 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında işsizlik sigortası primi ödeyen isteğe bağlı sigortalılar ile aynı Kanunun ek 6 ncı maddesi kapsamındaki sigortalıları ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde açıklanan sandıklara tabi sigortalıları kapsar.*

- **İSTEĞE BAĞLI SİGORTALININ İŞSİZLİK PRİMİ**
- İşsizlik sigortasının gerektirdiği ödemeleri, hizmet ve yönetim giderlerini karşılamak üzere, bu Kanunun 46 ncı maddesi kapsamına giren tüm sigortalılar, işverenler ve Devlet, işsizlik sigortası primi öder. İşsizlik sigortası primi, sigortalının 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 80 ve 82 nci maddelerinde belirtilen prime esas aylık brüt kazançlarından % 1 sigortalı, % 2 işveren ve %1 Devlet payı olarak alınır.
- *İsteğe bağlı sigortalılardan işsizlik sigortası primini ödeyenlerden ise % 1 sigortalı ve % 2 işveren payı alınır.*

- ***İŞSİZLİK SİGORTASINDA SON 120 GÜN ÇALIŞMA ŞARTI***
- *4447/51. maddedeki “, hizmet akitlerinin sona ermesinden önceki son üç yıl içinde en az 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş ve işten ayrılmadan önceki son 120 gün içinde prim ödeyerek sürekli çalışmış” ibaresi “ve bu Kanunda yer alan prim ödeme koşullarını sağlamış” şeklinde değiştirilmiştir.*
- *Ancak, 4447 Sayılı Kanununun 50. maddesinde “Hizmet akdinin sona ermesinden önceki son 120 gün prim ödeyerek sürekli çalışmış olanlardan, son üç yıl içinde;*
- *a) 600 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 180 gün,*
- *b) 900 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 240 gün,*
- *c) 1080 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olan sigortalı işsizlere 300 gün,*
- *Süre ile işsizlik ödeneği verilir.” Hükümü devam ediyor.*

- ***KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİ***
- *Genel ekonomik, sektörel veya bölgesel kriz ile zorlayıcı sebeplerle işyerindeki haftalık çalışma sürelerinin geçici olarak önemli ölçüde azaltılması veya işyerinde faaliyetin tamamen veya kısmen geçici olarak durdurulması hallerinde, işyerinde üç ayı aşmamak üzere kısa çalışma yapılabilir.*
- *Bu Kanuna göre sigortalı sayılan kişileri hizmet akdine tabi olarak çalıştıran işveren, kısa çalışma talebini, derhal gerekçeleri ile birlikte Türkiye İş Kurumuna, varsa toplu iş sözleşmesi tarafı sendikaya bir yazı ile bildirir.*

- ***KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİ***
- *Kısa çalışma halinde İşsizlik Sigortası Fonundan kısa çalışma ödeneği ödenir. İşçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için, hizmet akdinin feshi hariç işsizlik sigortası hak etme koşullarını yerine getirmesi gerekir.*
- *Günlük kısa çalışma ödeneği; sigortalının son oniki aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının % 60'ıdır (477,90 TL). Bu şekilde hesaplanan kısa çalışma ödeneği miktarı, 4857 sayılı Kanununun 39 uncu maddesine göre 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan aylık asgari ücretin brüt tutarının % 150'sini (1.194,75 TL) geçemez.*
- *Kısa çalışma ödeneğinden yararlananlara ait sigorta primlerinin aktarılması ve sağlık hizmetlerinin sunulmasına ilişkin işlemler 5510 sayılı Kanunda belirtilen esaslar çerçevesinde yürütülür. Kısa çalışma ödeneği olarak yapılan ödemeler başlangıçta belirlenen işsizlik ödeneği süresinden düşülür.*

- ***KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİ***
- *Zorlayıcı sebeplerle kısa çalışma yapılması halinde, kısa çalışma ödeneği ödemeleri 4857 sayılı Kanununun 24 üncü maddesinin (III) numaralı bendinde ve aynı Kanununun 40 ıncı maddesinde öngörülen bir haftalık süreden sonra başlar.*
- *Bu maddede yer alan kısa çalışma ödeneğinin süresini altı aya kadar uzatmaya ve işsizlik ödeneğinden mahsup edilip edilmeyeceğini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.*
- *İşverenin hatalı bilgi ve belge vermesi nedeniyle yapılan fazla ödemeler, yasal faizi ile birlikte işverenden tahsil edilir.*

- **İLAVE İSTİHDAM TEŞVİKİ**
- *31/12/2015 tarihine kadar işe alınan her bir sigortalı için geçerli olmak üzere, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren özel sektör işverenlerince işe alınan ve fiilen çalıştırılanların; işe alındıkları tarihten önceki altı aya ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalılar dışında olmaları, aynı döneme ilişkin işe alındıkları işyerinden bildirilen prim ve hizmet belgelerindeki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olmaları ve bu maddede belirtilen diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarı, işe alındıkları tarihten itibaren İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır.*

- **İLAVE İSTİHDAM TEŞVİKİ**
- *Bu maddede belirtilen destek unsuru;*
- *a) 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük erkekler ile 18 yaşından büyük kadınlardan;*
- *1) Mesleki yeterlik belgesi sahipleri için kırksekiz ay süreyle,*
- *2) Mesleki ve teknik eğitim veren orta veya yüksek öğretimi veya Türkiye İş Kurumunca düzenlenen işgücü yetiştirme kurslarını bitirenler için otuzaltı ay süreyle,*
- *3) Mesleki yeterlik belgesi ve meslek lisesi/MYO ve İş-Kur işgücü yetiştirme kurs bitirme belgesine sahip olmayanlar için yirmidört ay süreyle,*
- *b) 29 yaşından büyük erkeklerden Mesleki yeterlik belgesi ve meslek lisesi/MYO ve İş-Kur işgücü yetiştirme kurs bitirme belgesine sahip olanlar için yirmidört ay süreyle,*

- **İLAVE İSTİHDAM TEŞVİKİ**

- *c) Yukarıdaki bentler kapsamına girenlerin Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işsizler arasından işe alınmaları halinde ilave olarak altı ay süreyle,*
- *ç) 5510 sayılı 4/(a) bendi kapsamında çalışmakta iken, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra mesleki yeterlik belgesi alanlar veya mesleki ve teknik eğitim veren orta veya yüksek öğretimi bitirenler için oniki ay süreyle,*
- *d) 18 yaşından büyüklerden bu fıkranın (a), (b) ve (ç) bentlerine girmeyenlerin Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işsizler arasından işe alınmaları halinde altı ay süreyle,*
- *uygulanır.*

- **İLAVE İSTİHDAM TEŞVİKİ**

- *Bu maddede sayılan belge ve nitelikler nedeniyle destek unsurundan yararlanabilmek için sigortalıların sahip oldukları mesleki yeterlik, mesleki ve teknik eğitim veren orta veya yüksek öğretim kurumları veya Türkiye İş Kurumunca düzenlenen işgücü yetiştirme kurslarına ilişkin belgelerde belirtilen meslek ya da alanlarda işe alınmaları ve/veya çalışıyor olmaları gerekir.*
- *Bu maddeyle sağlanan destek unsurundan aynı sigortalı için bir kez yararlanılabilir. Sigortalı, destek süresini tamamlamadan işsiz kalması halinde, kalan süreden yeniden yararlanamaz.*
- *Ancak ikinci fıkranın (a) bendi kapsamına girenlerin, aynı bent kapsamında yeniden işe alınmaları ve (1) veya (2) numaralı alt bentlerde sayılan belge ve nitelikleri bu dönemde temin etmeleri halinde destekten yeniden yararlanabilirler. Bu durumda ilk yararlanma süresi, ikincisinden düşülür ve toplam yararlanma süresi en son yararlanılan destek için maddede öngörülen süreyi aşamaz.*

- **İLAVE İSTİHDAM TEŞVİKİ**
- *İşveren hissesine ait primlerin Fondan karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak; 5510 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi, sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarını yasal süresi içinde ödemesi ve kapsama giren sigortalının işe alındığı işyerinden dolayı Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması şarttır.*
- *Sosyal Güvenlik Kurumuna olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirilmiş veya ilgili diğer kanunlar uyarınca prim borçlarının yeniden yapılandırılmış ve taksitlendirilmiş olması, bu tecil, taksitlendirme ve yeniden yapılandırma devam ettiği sürece işverenlerin bu fıkra hükmünden yararlanmasına engel teşkil etmez.*

- **İLAVE İSTİHDAM TEŞVİKİ**
- *Bu madde hükümleri; 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanununun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.*
- *5510 sayılı Kanun gereğince yapılan kontrol ve denetimlerde, çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmedığı tespit edilen işverenler bir yıl süreyle bu maddeyle sağlanan destek unsurlarından yararlanamaz.*

• **İLAVE İSTİHDAM TEŞVİKİ**

- *Bu maddeyle sağlanan destek unsuru, 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi uygulandıktan sonra kalan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait oranı üzerinden, bu maddede belirtilen esaslar dikkate alınarak uygulanır.*
- *Bu maddede düzenlenen teşvik, 5510 sayılı Kanun kapsamında bulunanlarla aynı şartlarda olmak üzere 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamındaki sandıkların statülerine tabi personeli için de uygulanır.*
- *Fondan karşılanan prim tutarları, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.*
- *Bakanlar Kurulu, bu maddenin uygulanma süresini 2015 yılından itibaren beş yıla kadar uzatmaya yetkilidir.*

- ***Erken Doğum Cezası Kaldırıldı***
- *Sigortalı kadının, erken doğum yapması halinde doğumdan önce kullanamadığı çalıştırılmayacak süreler ile isteği ve hekimin onayıyla doğuma üç hafta kalıncaya kadar çalışması halinde doğum sonrası kullanılabilir.*
- *Kadın işçinin erken doğum yapması halinde ise doğumdan önce kullanamadığı çalıştırılmayacak süreler, doğum sonrası sürelere eklenmek suretiyle kullandırılır.*

- ***Devletin yetkisi***
- ***Devlet, çalışma hayatı ile ilgili mevzuatın uygulanmasını izler, denetler ve teftiş eder. Bu ödev Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bağlı ihtiyaca yetecek sayı ve özellikle teftiş ve denetlemeye yetkili iş müfettişlerince yapılır. 30/1/1950 tarihli ve 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 10 uncu maddesine istinaden iş sözleşmesi fîilen sona eren işçilerin kanundan, iş ve toplu iş sözleşmesinden doğan bireysel alacaklarına ilişkin şikayetleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge müdürlüklerince incelenir.***

- *Yetkili makam ve memurlar*
- *Teftiş, denetleme ve incelemeler sırasında işverenler, işçiler ve bu işle ilgili görülen başka kişiler izleme, denetleme ve teftişle görevli iş müfettişleri ve işçi Şikayetlerini inceleyen bölge müdürlüğü memurları tarafından çağrıldıkları zaman gelmek, ifade ve bilgi vermek, gerekli olan belge ve delilleri getirip göstermek ve vermek; iş müfettişlerinin görevlerini yapmaları için kendilerine her çeşit kolaylığı göstermek, bu yoldaki isteklerini geciktirmeksizin yerine getirmekle ykmldrlere.*

- ***Yetkili makam ve memurlar***
- *Çalışma hayatını izleme, denetleme ve teftişe yetkili iş müfettişleri ile işçi şikayetlerini incelemekle görevli bölge müdürlüğü memurları tarafından tutulan tutanaklar aksi kanıtlanıncaya kadar geçerlidir. İş müfettişleri tarafından düzenlenen raporların ve tutulan tutanakların işçi alacaklarına ilişkin kısımlarına karşı taraflarca otuz gün içerisinde yetkili iş mahkemesine itiraz edilebilir. İş mahkemesinin kararına karşı taraflarca 5521 sayılı Kanununun 8 inci maddesine göre kanun yoluna başvurulabilir. Kanun yoluna başvurulması iş mahkemesince hüküm altına alınan işçi alacağının tahsiline engel teşkil etmez.*

- ***İdari para cezalarının uygulanmasına ilişkin hususlar***
- ***Bu Kanunda öngörülen idari para cezaları, 101 ve 106 ncı maddelerdeki idari para cezaları hariç, gerekçesi belirtilmek suretiyle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Müdürünce verilir. 101 inci (Özürlü ve eski hükümlü çalıştırma zorunluluğuna aykırılık) ve 106 ncı (İş ve işçi bulma hükümlerine aykırılık) maddeler kapsamındaki idari para cezaları ise doğrudan Türkiye İş Kurumu il müdürü tarafından; birden fazla ilde işyerleri bulunan işverenlere uygulanacak idari para cezası ise işyerlerinin merkezinin bulunduğu yerdeki Türkiye İş Kurumu il müdürünce verilir ve genel esaslara göre tahsil edilir.***

- TEŞEKKÜRLER....

www.resulkurt.com

info@resulkurt.com

TORBA YASADAKİ İŞ HUKUKU VE SOSYAL GÜVENLİK UYGULAMALARI

Dr. Resul KURT

09.03.2011 İstanbul

27^{yl}
GYM